

१४६

ॐ नमः शिवायः
ॐ नमः रामायः
ॐ नमः ब्रह्मणेः
ॐ नमः सूर्यायः
ॐ नमः देव्यायः
ॐ नमः सिवमनः

सोम १ श्री

२
वामावर्तस्थलीगेनशनरक्त्यकामवेत
स्थूलदृष्टमभवेलीगशनरोदुःखमाजीन
प्रलेवर्वर्तलीगेनप्रसूयाशुस्वभातिनः
एकेकधारलीगेननरोभवतिपार्थिवाः
धीधाराधनवतश्चवहुधारादरीदृताः
इतिधारान्नखण्डीमिनगंधेनशुक्रेणधन
वात्स्रवामभवत्तुर्वीर्गधेनशुक्रेणः
धनाध्याजायतेनरःसधुगधेनशुक्रे
णःजरस्थजनवलमःपद्मगंधोभवद्गु
पःभरनिगंधेनपार्थिवःजाह्नोगंधोभः

वेनीष्घोमांसगंधेननस्करः चमनीपललगं
 धनः मधुगंधेन दुःखितः कदुगंधेन सुक्रेण
 मूषादुर्भोगेभवः धागगंधेन सुक्रेणः नरुद
 सीदभाजीन इति विर्यलक्षणः पयो वर्णनं
 सीदस्यामवर्णनं भोगवारः मृतामवर्णनं भवेत्
 विःषितवर्णनं मोक्षक इति विर्यलक्षणः
 समपादपविष्टस्य सति मेहनः इत्ये
 तद्विधानीयाः सुखीनं भोगीनं ततः संभवेत्
 विवृतो नीत्यं परीक्षेण वृष डील समपादपविष्ट
 स्य गुत्थोऽस्य सति मेहनः सिपव्या प्रसमवस्य
 हस्ते भवति मेहनः ॥ इति लीगलक्षणः ॥

३
शस्यते॥५॥ योवाप्रजननप्रीष्टहृस्वजं
चक्षते॥ हृत्वा निजस्पवत्वारिपूजामा
तिमानव॥ धृष्टस्वाम्यगुलपर्वणिकेशाः
शिद्वशनातथा॥ चतुसस्ताण्येषां सुतेन
रोदीर्घजीवन॥७॥ कच्छाकृतीश्वरप्राणस्वर
स्वोद्यंजलाटिका॥ शर्वभूतेषु निर्दीष्टेषु नु
तेन प्राणस्यते॥८॥ पाणिपादतलो रक्तौ नेत्रा
शिचनावनीच॥ तानुजीकाधरोद्योतः सप्त
रक्तौ धिवा न भवेत्॥९॥ उरसीरोललाटवर्तवा
स्तिर्णप्रशस्यते॥ स्वरसत्त्वचनाभिश्च नृग
भीरप्रशस्यते॥१०॥ मुखं चार्धं सरिरस्यः

शर्व्ववानुरवञ्चयते । तत्रापिनाशिकारश्मे
हृष्टं तत्रापिचच्छुषा ॥ १२ ॥ निरुपेत्यजः
तिरक्ताब्जनाम्पिकनकं पीगलं । दीपवा
हुनेवैश्वर्यनमसोपचितशुभं ॥ १३ ॥ उरवि
शालाधनधान्यभोगिप्रिरेविशालो
नृपपुगवाश्रयः ॥ कदापि विशालो बहूष
प्रदारापादो विशालो शततंशुर्वीच
॥ १४ ॥ चच्छुभेहेनशोभापदतन्मेहेनभो
गेनत्वचाध्मेहेनशोभ्यपादस्मेहेनबा
ह्वनः ॥ १५ ॥ प्रकर्मकठिनो हस्तोपादोवा
ध्वनीकोमलोऽस्थपाणश्चपादोचशान

4

सौख्यं बहुरेषादशोऽकम् ॥ १९ ॥ अथुष्टोत्तर
 मध्यस्थे जवो जस्य विराजते ॥ उत्पन्नमस्तु
 भोजीवसनरसुखमेधते ॥ २० ॥ अतिमेधा
 तिकीर्तीष्वविश्रान्तिश्चरुवीतया ॥ अ
 तिस्मिन्धावदृष्टोऽस्तु ॥ सोत्मायुश्चरुवी
 दीशेत् ॥ २१ ॥ महाकर्णमस्तुनाशमस्तुनाश
 महापादोदरस्तथा ॥ सुवाहुस्तुनित्रास्तुन
 रादीर्घजीवन ॥ २२ ॥ इति सामुद्रिकपुरुष
 चरित्रप्रथमोऽध्यायः ॥ अतएव प्रवक्ष्यामी
 देहावयवलक्षणं ॥ तत्र पास्तनयश्च यथा

रसुरवमेधते ॥ १५ ॥ दीर्घलीगेन दारीदंभ्य
जलीगेन दुरवीता ॥ कशलीगेने सोभाय
हस्वलीगेन भूरपीति ॥ १६ ॥ इति सामुद्रिक
शरुषलक्षण कनिष्ठकागुलामूलानामु
लारेषागच्छदितर्जनी ॥ अविच्छिन्ना
निवर्षाणि शतमायुर्विनीदीप्रोत् ॥ १७ ॥
कनिष्ठकागुलामूलारेषागच्छदितर्जनी
मा ॥ अविच्छिन्नानि वर्षाणि सप्तमायुः
विनीदीप्रोत् ॥ १८ ॥ येषां भिबहूनी क्लिप्त
खन्याभिधननसिनता ॥ येषां बलुहृत्

रक्तै रक्तेस्तथाताम्रै नरेवेस्तेस्तु नराधिपः ॥
२८ यस्य प्रदेशो नीदीर्घः प्रगुष्टं वक्षतिकर्म
स्त्रिभोगलभते नीत्पुरुषो नात्र शशयः ॥ २९
मध्यमायां तु दीर्घा विद्यमानो गोमवेत्त
३० सा च हस्वानवेत्तस्य ते विष्णुपरदारगः ॥
यस्य प्रदेशो नीत्पुरुषो नात्र शशयः ॥
३१ हस्वान्ते स भोगानां गुष्टादीर्घप्रदेशी
निः ॥ तन्मातुर्मध्यमायां प्रष्टा प्रष्टादीर्घा कि
निष्टकाः ॥ ३२ प्रसंतीभ्यो तानि हस्वानि

यथासर्ववभाषितं॥२३॥ प्रवेष्टोपास्तेतिथो
गुल्फकूर्मैर्नृत्तोमडु॥ नृत्तोत्तान्ननरेवामुठः गुल्फ
पादोत्तान्ननृत्तो॥२४॥ इतिचरणमन्त्रः॥ सर्पिका
रातथास्त्रावन्नासीताशिरायुतः॥ शारवदपा
उक्तास्तु॥ चरणस्तुतिनिर्दिता॥२५॥ नरेवेस्तुदी
प्तीशंयुक्ता नरेवेस्तुचरणेयुता॥ कूर्मैर्नृत्त
तचरणैश्चः ससुषास्पुनराधिपः॥२६॥
अगुष्टोविसलोदेषा तनराइवभाजीनः॥
किंस्पतिविपुलागुष्टास्तथाचधमगामि
नः॥२७॥ नृत्तचसमस्तिग्धैरसीतसुरवभाजीनः॥

रंगुलीभीस्तमानवः॥ रासोवासाकमेः
समुद्रवचनयप्यः॥ ३३॥ अंगुलेपिप्रमादी
धीसंतीतावसमुन्तता॥ तेषांप्रदक्षिणवती
पायिवांस्तेनशपायः॥ ३४॥ इतिशगमुप्रीवि
पादागुलीलछरोः जंभैस्त्वैतश्चवक्रांततेन
राडस्वभाजीनः ३५ सीताकनकपद्मपाः काम
भोगविवर्जिता ३५ वक्रैस्तेस्फुरतीतेस्फुरे
नखदंष्ट्राप्रभाजीनः महापादानीकुर्व
तिशरुपाहरतेनये ३६ रूपांशुशंक

शेनसे भवति पार्थिवः तामेनेरेव स्तयेस
धप्राभुवति हमानवः वर्तुलेष्टतपस
र्यप्रहिते सुभगा भवेत्तः स्त्रिंशे रूपि चिते स्ता
मेनखे भवति भूपतिः **५ तिशाम्** **५ केनव**
५ लल **५** धनी नसुरगजं घारा जना भगजे
धकाः दीर्घा द्यस्यु लजं घानी जायते वृ
नागमिनः सिंघजं घात्पाघ्रजं घाधनेका
दीप्रपायकः सोमस्तुता वजं घावः शरी
५ स्थापिर लुलिशृगाल शमजं घां नो

लक्ष्मिस्तोत्राप्रजापतेमीनजंघास्त्व
लक्ष्मिः संप्राप्तेति नराशयः स्थूलजं
घाच सुहृत्मा च गृह्यं भवति मानवः
उष्ट्रजंघानरा ये वनित्यभाष्यविवर्ज
तं काकजंघानरा जवः तेषां राज्यवि
निर्देशेनः इति न काकजंघाश्च जं
घालक्षणा मद्रुतं इति जंघालक्षणा
एकं रोम भवेत्तज्जाद्यो रोमो धनवाः
नैवेत्तज्जीरोमपंती रोमत्वात्तु यो मद्रुतं ४४

देहरामनन एहं सहस्रीसमागत्यापुर
वास्थुनराधिपाः वयवापशुकमाः
चः शोतिभीगवजां भवेत्तजलेगीसद
साधत्र काकोत्कशमागतिद्रव्य
यकरोजेयादुःखसेभक्तपंकरीः
खानेष्टनहोविणावखरस्तस्कर
यास्तथाः गतिर्यथाशमास्थाताः
स्तनराभाजवर्जितः इति गतिननु
दक्षिणावर्तलीगेनशानरष्ट्रवाभवेत्

साकृत्यान्प्रसूयतेः प्रसूयदलसंयुक्ताः शुभं गुठमणीः
स्थितः यस्यासासुभगात्कन्याधनोपसृताप्यतेः आवर्तसु
भवद्यस्याभगास्यापि मस्तकः तस्यापि च दूरे पुत्रो पुनधातु
समन्वीतः सुमंष्टृष्टाराजष्टृष्टासुभगात्कन्याशकाः तथैव पुनप
योभाः यदुत सुभगाभ्यः परासुभगादोमाचः सुभगादोमाचः
चनासीकाः सकृद्विस्तारवती यदेत भगमधुमाः शुभं तते
लंकयस्याः रक्तककुभमन्नीभः प्रथवादिष्ठिणभामप्रस्तासु
लानिनिविनीः ॥ इति स्त्रीभगलक्षणः ॥ धन्यगंधाच्यानासिनीव
गंधाचमभवत्तत्रनीपासुजनेन जदोलीसिरीजीवनः छाणगंध
त्यजत्तत्रकन्यातभवत्तुगंधीकाः रक्तगंधत्यजत्तत्रासाकन्यदु
स्वयं इनीः गंधुत्रहरेत्यलाभ्याग्नेजस्य प्रवर्तते दुष्टगंधाच्याना
रीसावरीपरीवर्जितः तुवीपुस्यसमागंधात्ताळगंधात्तांशिकाः ॥
तस्यानेव भवेभावैः तदं मतीरुखोती पंचकाद्वचपुष्पाणां ॥
जदोगंधाभवेस्त्रायः सुभगात्साम्नीपनीत्यभतीरुचसवतिनः ॥ ११ ॥ याः
चंचुष्ट्रीगंधाः मस्यागंधाचयाभवत्तुगंधाचयाजरीः तानरीपरीवर्जितः ॥ १० ॥
इति गंधलक्षणः ॥ ॥ निवगमत्तत्तगंधस्त्रायसस्यतस्त्रायः मध्यवलीष्ट्रायोयत
कषाचसुभगास ॥ नीलवकरलक्षणः ॥ ॥ नासिगन्ताभियानादिष्टिणावत
कास्तभाः ससासलास्त्रीगंधाचसानरीसुखमेधतेनाभिरधामुखयस्यलक्षणं सामकोपा
कुं कुं मोदनसकासप्रस्तासां निगद्यतः ॥ इति नामिलक्षणः ॥ मककुष्ठियानरीः

नमो धर्मपरीमंडलाः क्वं जनपते पुत्रः सचरात्राजविष्पतिः स्तनोचलुच्चैः
स्त्रापीनो नतो ज्योत्समासमासलाचस्त्राधावतामोभापवतामवेतः यस्याः
स्तनोचनोस्त्राधाः सीरिजेभविज्जलः स्तनिजिभविज्जलः सापत्रीजभतसुव
यस्यापयधरावासात्रासिततोलनभवेतः कृण्विठस्वपुत्रभाः साकन्या
सुखरापनीः स्तनोचलुच्चैः यस्यालुववविनेछनः निमीसोचनमिस्त्रिजा
जात्रियाचनसोभनाः इति स्तनलक्षणं ॥ श्रीवाचनवयाचैडीद्रीप्राप्तस्वपा
नयाः कुलमानासीनीनरीः दीर्घावामजतुने यस्याः श्रीवाचन्यतासा
ज्जपपसमन्याताः रक्षिणवित्तुकासीमोभापनधिकभवेतः इति श्रीपालछ
स्तुजोकाक्षपानरीः साभवेत्सुखभाजीनः नीत्यवष्टतपुत्रमोसुकुनारानुसो
तिनीः स्वतायाजनन्यपुत्रः भलातायाधनछपस्यामायकलनोन्नत्यः यस्य
रावोदीसेतः इति स्त्रीजिकालछप ॥ स्तनलक्षणं ॥ स्तनलक्षणं ॥ स्तनलक्षणं ॥
स्तनलुनाः इति नजरातीलुः रक्ततालुसुसोभनाः इति तालुलक्षणं
२००१११ - विष्णुमादसनाप्रस्थाविरत्तालुसुसोभनाः इति दंतलक्षणं
रोमसोचातिलवेतः यस्याः अष्टदुष्टदुष्टावेषमाचातिलस्यपुत्रः
पातश्रीवनीतामवेतः यस्य अष्टादुष्टदुष्टावेषमाचातिलस्यपुत्रः
सुखसाभक्तुलुसुसोभनाः इति स्त्रीजिकालछप ॥ स्तनलक्षणं ॥ स्तनलक्षणं ॥
गेण। नारिभवती कोपिनीः धरस्वनचभवेदासीः पताकमेश्वरा
सुखः विपटीनासिकास्पटीः वेधवांताकाकुलुविः नासिविह्विः
दीर्घानवसाणसरत्नासरवकारिणीः इति नासिकालक्षणं

इति मन्त्रमूलं ज्ञापयित्वा जपेयं मन्त्रं वदितुं न वेत्तुः
 शम्भो गिरावतः सौम्या पञ्चवर्षाः उच्यते पादौ कपाद्वन्तौ
 रुधिराभकाः अपिशिजकुलजाताः पीताम्बुपङ्क्तौ जित्वा मलच्छा
 यस्याः सुदृढयमायारिक्तवर्तितुं न वेत्तुः नान्नचमनवेत्तुः सततं
 शिथिलमभनेन भर्तुं विवर्तयति धनधान्यसम्पत्तौ पुत्रपुत्र्य
 सुतसौ तस्याः कन्या च पुत्रश्च सन्तानमवच्छेद्य मलालं न तिलकोप
 लिप्तं वेद्यमभिमनोति ज्ञापित्वा तिसृष्वीका इति लक्षणं न छन्द
 जस्यागमनमात्रेण नृणां कथा ज्ञापयति सर्वातिवृज्जनासम्पत्तौ
 सुवचा जयाः कपोताश्च शृणुष्याः सुखं भवततां ज्ञेयं धनधान्य
 विहीनस्याः दुःखदारी चरन्तीति मृगा गच्छा जया च मृगालि जगत्परी
 तसा गाता च यानरिः राजमनी भवोच्यते इति गतिलक्षणं कश्च
 वणक्या नारी गोरपकसमप्रभाः स्त्रीधात्री श्रीधवदनाः
 सा गिरालमतस्तुष्टः नलरूपस्य दृष्टे कर्मता लकमुत्तमः पंचसा
 जेन दोत्पन्नान्धनध्यानसमृद्ध्या यस्यात्तुल्यसमाना मलला
 टे स्तुल्लोकरूपः बह्वनानामुत्तमः अधिपत्यं विविदी सत्
 इति ललाटे तिललाटे तिलकलक्षणाः पानासपीनगोश
 त्मस्योपदसनाः पञ्चपञ्चयत्तिलिच्छा नैवाप्तिगच्छा गजपति
 गमनादक्षिणवर्तिना मिस्तिगच्छा चारिव्याज उपपद्यन्ता
 सुखराचक्रकथा भर्ता तस्याः तिस्रो भवति वसुभगा पञ्च
 काचनाः ॥ ११११११

(वर्षागनेत्राभवेनारीः अत्रियत्सावभाषीः) सीलासासाचविज्ञेयाः-
 वैद्यव्याजायते पुनः नृपनेकेकरेपम्पाः हस्पतेचैवचवत्नाः कुलदासाप-
 विज्ञेयानागोलक्षणैर्ववदुः इतिनेत्रलक्षणः पद्मादुत्तमानोयाः गं-
 उभयतिकूपिकाः नसाभतुयहतः स्वच्छदकामित्राणः श्रुतिपात्रप्र-
 काशभृत्संगसमन्ताः रिकाः राक्षसलेखातीकाः धनुसपतकिरीसर्ग-
 हणमात्रप्रसकाससपुष्टीपरामिडनयस्यामुर्वसुधैपवतालकीरिजात-
 पद्यामुखतथागुरुयथावच्छत्तयाभगः यथाहोतुप्रपाशोः वाहजघा-
 तयवचः जलाटसुगुलीयस्याः भरीरामज्जातिः नमस्तुसमनेहः श्रुयमो-
 र्वाधनप्रदः अस्यात्राणिषलवनीजलाटसुधैभगः सापिमायवनीणा-
 स्वमुनद्वयपतिः जलाटस्वसुधैरुतः गुरुवद्वयवद्वयः अतारस्वभा-
 साकः परावजयोरः स्थूलकषापतिनीस्यसुधैचकषावराभना-
 रतिकशालनछाणः स्वस्वरनिधिरुतः यानाराक्षसनिच-
 यस्यागुरुतमायुल्लरतगुरुतमायुल्लरतगुरुतमायुल्लरतगुरुतमायुल्ल-
 तारिमधुपकोकालाः चक्रकालस्वरायसाहेसधान्याभिवर्धिता-
 तिकुल्लरातिगंधीराः स्वरातिमधुरस्वराः उपराजानरादु-
 धनधान्याविवर्धनाः इतिस्वदलछाणः आयतश्रवणीयस्यासम-
 वसुकासारीणामुवाचप्रदुधाकारोसकृन्मासुखभागीनः-
 इतिवकलछाणः कथावनेचपाजानास्यावतम्वतवसु-
 प्राप्तावनीधितिहोस्यादतस्मात्तापदीवजोयदुः वज्राजिष्ट-
 ल्तावलिः भतीभवतिनिश्चयः वज्रुनदमतु कथादुर्वीवकारतेपुन-

लज्जाकारं न देयं गणेशो दीर्घ उ इति विताः अधस्ताः
 नां चटाकारं पातितानां सुकृत् पुनः इति मस्तक लक्षण
 विशेष पुनः स्तुतिः श्रुवा मयैष दीक्षते अणुस्मृतानुतेनास्य
 राज्यते चरसचदेतः इति श्रुवा मल लक्षण ललाटे च च व प्र
 भौः समवाप्य पीवीपतिः विपुले नललाटेन धनाढ्यो भवते पुनः
 अल्पेन तु ललाटेन चाल्याडभः वतेन स्यात् न तेन नरः
 टेन धनाढ्यो भवते नरः विषमे नललाटेन दुःखवता जर्जरानरः
 परकर्म रतानीत्यं प्राप्य तदुपवधनः त्रस्तकल्लसिचापि लला
 टे यस्य हस्यते इति स्वस्त्वैजानीया प्रशक्त जनवद्विभाः पचिनिघातमाह
 हं असीतीश्वर भिस्तथाः भवतीतीश्वरीषष्टीः धाम्ना वषष्टि
 वीपतिः रथापचलललाटेन समाकलीचलचिना न एतयस्याम
 रः तत्राद्यात्मकलायुषः ललाटे यस्य हस्यते स्याद्भयमनायतवषा
 विसतिनी दीप्त नारस्य वचायया ललाटे यस्य हस्यते रथाचयमनायतवः
 वषष्टी वषष्टि विनी दीप्तः नारस्य वचायया ललाटे यस्य हस्यते रथा
 काविपुला वसनायताः सलाह स्वस्त्वैजानीया नारस्य वचायया
 इति ललाट लक्षण ५४ कुटिले स्फुटिते तच्छेत्तुं ललाटे तत्राद्येन

१००
 १००

१०

पुत्रपुत्रसमामुहूतमोगवानुरभ्यनेः रक्तजीह्वाभवेद्यस्तुः
 विद्यालक्ष्मिभवाश्रयात्ः इतिजीह्वालक्षणः ॥ ५ ॥ स्मृताभवे
 रायेतु भवत्तुलनाश्रयात्ः पुत्रपुत्रसमतालुः सनराभूती
 भवः स्वतन्त्रानुरायश्च धनवतीभवतीतिः रक्तानुरनरायेतुः
 धनवतीभवतीतिः पीततानुनरायेतु भवत्युसनराधिपः ॥ ६ ॥
 भागिनीतिभवत्येव शम्भुश्चनयथाः इतितालुपल्लव
 त्सुसुनराधन्यमिधवत्तुवरतात्तपः भृगायमास्वरायेतुः
 भागवतोन्नरेस्वरः क्रौञ्चस्वरानरायेतुः भागवतोभवतिद्युः
 षस्वरकस्वरानेवः निर्धनोऽप्यकाशकः इतिस्वरलक्षणः
 पार्थिवस्वरकनासास्पृष्टीर्धनासाश्रयभागीनः हस्वनासासना
 येवः पीतनाशासमायेतुः धर्मसीलाश्रयतवतुः हस्वनासा
 सासमायेवपीतनाशाचपेनराः पीननाशावक्रनाशाः नापि
 कामुरवमध्यगः तसर्वेदुरवीतोनेयाः धनसीलधिवर्जीतः
 इतिनासलक्षणः ॥ ७ ॥ रक्ताक्षनवतस्तुवाधनास्वानकोपनाः कुकु
 टाक्षायपदालाः भृगाक्षायुधलोचनाः विडालहसनेत्रायभवतीति
 लष्पाधमाः मयूरनकुनादाश्चः सर्वेतिमध्यमस्मृताः स्वानतुल्यलक्षणाश्चापि
 गच्छकुरकर्मजाः गच्छादासुभगातीत्येकीकराच्छापुरासयाः इत्युक्तलक्षणः ॥
 हस्वकण्ठगानामोगोदीर्घकर्णश्चमध्यमारोमकण्ठमनुष्ठायसदातेसुखभाजिनी

इतिकर्णलक्षणः

अत्र नृसहस्रैः जायते सस्यषोणीते
 धनवान्भोगवाञ्छेवः सनरपरीकृतितः प्रवाक
 त्तिप्ररुष्टः सोणीतयस्य देहीनां सराजाते वि
 जानीयादेवतासमस्तवत्तः पद्मपत्रनिभंयस्य
 देहेनवतिगोणितं जायते बहुधाकन्याः उरिवि
 तसन्नरो भवेत् गोमापुसहस्यस्य स्वामोद्गम
 हिव्यस्यवः सभवेदुर्वीतो नीत्युधनहीनो न स
 सपः इतिरुधिरतच्छृणुः विस्तीर्णवकरिस्त्रीः
 ग्धाः सुभायुसाप्रजायते निर्भीशास्तिकदि
 र्ययातेन्यादुखभाजीनः सीधव्याप्रसनवेद्या
 कटिस्तेदं डन्यकारवावानरतुल्यावकरु
 यव्यानसोभनीः इतिरुधिरतच्छृणुः

मृगोदरो नरो धन्यो मयुरोदरस्तन्मीभः सुतः
कस्तुरो गच्छति शनरया दिवन्ति वारः वाघा प
रोगत्रयतिः स्वाग्णगलोदरस्तथा नरः सीधो प
रोयुस्तथान्नसमृद्धवान् ॥ इति उदरलक्षणं
वत्सला वातिगमीराः नाम्नीयस्याप्रसप्तल
उतान विरलानामिः सफटः खड्गोदराः गभीर
मेभ्यपति कुष्ठाः उत्तमेन ह्रीसुखी च तौ ~~...~~
प्रलव वागुस्त्रा निस्यात् नरसर्वगुणवीताः हस्त
वाहुभवेदं स पशुकर्मकरस्ततः इति वाहुलक्षणं
उत्तमो पूर्वतो यस्य च नलिष्ठो पयोधेनोः स नरो मे
धुतो सूर्यो भाग्यवान् प्रजायतेः उन्नतो वने वलि

किनाभिलक्ष्यं

५५

वांभ्यां तु जवमालाभ्यां राजनं जीधनी बुधः स्व
 जावहुपुक्ताचः श्रेष्ठेषु बुधन्यवित्तमणिविधं जव
 श्रुत्याति श्रुतेर्नान्यपि भवतः यद्विज्ञाप्यमाणं श्रु
 चः पितृनाधिकतरफलं ज्ञायाय सोमं गौभोरसुव
 यस्ततपीगलाः स्तनमाश्रीयो भवेयस्तु सामाग्याय
 समूलतः विनामपत्नवस्तुच्छा विषमास्थानक
 चुताः विषाणि स्फुरितानि कृत्वा नीलरूपश्च नास्ति
 केशशपत्नवस्तुच्छा विषच्छिन्नानयरायः कद
 नस्य संप्रवृत्त्या विनाशविषमायैरेमधमप्राप्त
 रेषावा प्रदशिन्या स्पष्टरिक्ताः प्रचुरस्तत्पलपक्ष
 विषास्तत्रोपदान्यथाः अनामिकाठरेषायाः
 निष्ठायास्तत्राधिकाः धनवद्वक्त्रं प्रसामात्रा
 पक्षे वहुस्तथाः उग्ररेषामणिर्विधाः पुर्धगा
 सानुपचथाः अगुष्टाश्च एषो व्येत्तजाला
 भोयजायते राजारजसदृष्टो वज्रजनीगदया तया

धोचः सधितोचपयोधरोः निर्मलोचपरिपोचोन
रादुस्तभोगिनः इतिस्तननच्छणः ॥ तिस्ताणहृदयं येन
मासलोचवीतस्सभसनायुस्तविजानायावहुभोगम
साधनः ज्ञानुमीमासलाहोऽप्योऽववरनुणवर्तुले
इतिहृदयलच्छणः सोचप्रीष्टो नरोयस्तुवननस्पवि
निर्दिष्टैरः कूर्मप्रीष्टो भवेद्राजाः धनतोभाप्यवान्
पुनः इतिष्टलच्छणः यस्यमीमसममेष्टाः कर्म
सीधिस्रजायते धनान्द्रस्तसविज्ञेयाः बहुस्रजो
नपाप्रायः प्रातपत्रं करेयस्यदडेनसहितपुनः
धामरेसहितचापिः चक्रवर्तिस्रजायतेः सुस्तिमे
जलसोभाप्यः मीनेसर्वत्रस्रजएतः श्रीध्वजबाजु
कुसुमस्रजस्वरूपपद्मदयस्तलेः पाणीवादेष्टुस्य
तियस्यासोऽप्यपतितथाः सलीतोमददडामि
धनुश्चक्रगदोपमाः यस्यस्तुभवद्वयादजातं तदीमोदीसेर

13

मध्यमागतयाचायुः भव्यातोराजसैन्ययः अनालीका
 यांतुयामायुसार्थवाजुमहाधनीकनिककागतासत्पा
 तप्यप्रसोभनदुधः श्राघ्याडोक्षणोस्त्रेदेसोप्युलि
 द्रस्त्रिधसमासनाः क्षत्ताताम्रनत्वादीर्घागुलीकवि
 सलोकरः पाणिस्तलेनसोणेनः धन्विजीलेनमध्यमाः
 पातेनागासनारिकः रुक्मनचधनुषितः अरेषवहुर
 वंवापेष्वापाणिगतनेनृणाः वेतेस्युरत्यापुषाजीवाः
 डखितानाजससयः मृणीवंचातिडुल्येषाकरमाधुमु
 वायुवाः शिखरेष्यातिप्रियापि कर्जुन्यागुष्टकातरः
 यकारेष्याहमातिप्रः संपूर्णोववर्जितः तेषागोत्र
 धनायुषिः त्रिसिंहाणान्धयानतः गत्वामिततयोः
 प्रांतेप्रवपिजश्वरेष्ययोः नृत्तवधोवृत्तोलोहोस्योः
 गृहवधान्याप्यापुनः आयुलप्याकनास्तनरेष्या
 सुगृहणीप्रदाः समामितुमसीलाश्च विषमापि
 कुसीलीकः आयुः रेष्यावसानाभिलेषासिमणितधतः
 स्पष्टभिभ्रातरस्यष्टानराभिजामयहनः उत्तधतवपावतो

गुरुत्वाजीवीतरेयवयाः पञ्चविंशतयेजेयाः ॥
 स्तत्रततरनवधेः मणिवधेनृत्वाश्यायाः लरेव
 यायत्रपलवाः सपदास्तेवसीयति यवेरगुष्टमः
 ध्यस्यविद्यात्वातिविस्तृतयः पुत्रपक्षपदा
 जन्तुद्विष्टेणगुष्टगेश्वराः कृत्स्नपक्षतदजन्म
 वामागुष्टतदायवेः जवेरगुष्टस्तलस्थतत्सरव्या
 तिनकाजराणां १०० अनामिकातस्तवेस्याप्रति
 रव्याप्रमत्तकृत्स्नः उर्ध्वीरुनस्तलेतस्याधर्मरेषाप्रवृत्ते
 अगुष्टकीर्तरेषाश्चसिर्जयवाफलप्रदः अपत्यर
 षासर्वासु मत्सागुष्टतलातरेः नृप्तिष्टान्यमुनी
 मध्यानिज्वलसंखपहतेषः तानीवाद्यत्रयुक्तानि
 व्यागध्यसीलतानरः रकोप्यभिमुखस्तस्तस्य
 मन्तिश्रीवकीकारणः सृष्टेर्किरुनधोति
 पारिगुहलोस्तीतोन्नाः तृत्ताग्राममथोत्तज्ज

॥ १० ॥

14

केशवचरुयोजिताः दुधियापरीणीताः सुदमाश्रविदत्तकेशाद्युधाजनरत
 निभा मधुवर्णाश्चक्रेराश्वतनरासुरवमोजिनः नाविकानेवदत्तकेशाद्युधाजनर-
 गतिस्वरास्पितामोषाजिवाश्चक्रेकन्यायाः यनाप्रामाथनमोजसुरवयोषोप्रामाभितर-
 आवर्तपनिष्ठाः सुसाः स्त्रीणावामभूमप्रदाः स्पर्शनस्पृशालक्ष्मिलका मस्तकाङ्ग
 इतिपुरुषलक्षणः अप्यास्त्रालक्षणः अथाविज्ञानयनेन शुभाशुभ
 प३ मितोस्थितवपुतीयव्यसृष्टः स्त्रीणावच्छमितलक्ष्मिलकान् ११
 किङ्करीवरयत्कन्याकिङ्करीचाववजयतेकोरस्यकलबालाश्चलामिप्यकोश
 महसीः सनुप्रजवाकः कलकलणालावन्मः कुलजन्त्याधनकृतकन्यकाः
 एयाः रूपः सपमभगवियतः अष्टनावपुतीयवपुः अष्टमकापराभवतः
 वावत्कमारिकागालाः नाथप्रभुलिमार्तः धरणप्रभुवीकः पावालल
 जसमप्रभाः विसालनवरत्ताताः साकन्यालभनसुखः एतापरापरा
 कुतसाकन्यानिभतसुखः अस्त्यश्चनपस्त्याः पासापराश्चजचाचिकरी
 नक्षिस्तथैवचः उत्तुवापदपृष्ठः स्तनोकाणामजतिथाः वलस्पलललारचः
 मीरकाप्रातयेवचः रामराजिस्वसुखराश्वानाशः पत्तिया एतत्सवपराष्टिक्कन्या
 सास्त्रवीसारदापादोसमासुलोलीधोभूमजनिप्रतिष्ठति यस्याहकमली
 कोः साकन्यागच्छमदुनीः प्रभुष्टनतुनन्तेन भतीर्येवमनपतेः अन्या
 वत्पतिन्यावुरुमीस्तापुतपुताः जनतिश्चरति सोरव्यमसागत्र
 तथैवचः सुखिमीपद्मवाण्यः अचरतस्त्रोपस्पृश्याः चक्रपद्मध्व
 जहचरस्त्रीकावधमानकः यस्यापादपुष्टस्पतनपास्ताराजकोविताः

पादप्रदेरिनिधित्वाऽप्रगुण्युक्त्यातिवमेव तत्सामर्प्यहेति एः
तत्सुदकातचारीणः पादमध्यानि कोचैवः प्रगुण्युक्त्यातिवमेवः
इति लाहभगवैवः तत्सामातत्पदिवर्जितः जस्यातनामिका इत्याः
तावाइकलहप्रियः भूमिनिधिसतयसाः पादतमापतिद्वयं पादक
निष्काचैवः भूमिनिधिसतयसाः भूमिनिधिसतयसाः भूमिनिधिसतयसाः
तिष्ठत समिताः भूमिनिधिसतयसाः चरणपादतल अक्षपुत्रप्रचतसा
त्यत्सुसतालवृक्षनीः इति स्त्रीणाद्यागुलोल्लेखेन उक्तं एभिर्ममिला
महापादमिसाभजानाः ॥११॥ इति पादमिलच्छेदः ॥ वृक्षममिल
तैगुल्यानार्जस्युकलप्रियः निष्ठुलमल्यपानादाः मानस्यसुख
सुधतः इति पुटील्लेखः कोकजयस्युतयद्यापाचरा मस्त्य
पिकाः अचिरं एपरत्नियचधव्यममयास्त्याः इति जयल्लेखः
यस्यास्मिन्समाहस्ताः उरुमिववर्जिताः यावदुपास्त्यपयताः
निवकारुधराधराः रुमैरुमवेयस्याहममनाः प्रसामुत
धनरात्रमवसासातयापुत्रवतिभवेतः जमिसमयातेस्त्यक्तः
सुखसिरापुतः दारीप्रवृत्तमानातिगमप्यचिववधवेतः उक्तं द
क्षिणेवाग्निस्त्रीपुत्रप्रहयकः नानावृत्ताभगाभयः ॥१॥

पञ्चनीपञ्चगंधाचमधुगंधाचरुतमीसेखनीपञ्चगंधाचमत्तगंधाचविजलीः एखत्वर
 चपन्ननरुठसष्टाचरुस्तीनाकल्लसष्टाचरुस्तीनाकोकिलासष्टनीजलीः पञ्चजास
 नलपञ्चनीबिलदरतिपदनरसाखनीस्कृपाष्टतलनास्तनीनागरगरमयतीची
 जणीः पञ्चन्याष्टरुसोऽभ्यस्तनीचीवीणीकटिसोऽभ्यपादसेऽभ्यसंखनी
 पञ्चनीकरकेशाचउष्टकेशाचरुस्तीनीचिजलीलवकेशाचरुकेशाचसदस्तीनी ४
 पञ्चनीप्रमवाद्धीद्वयावाछीतिचीजणीः एखनीमानवाछीतीकलमिछीतीसं
 खीणीः ॥ शतव्युद्धे ॥ इतिश्लोकसंख्याः २२७१॥ २७० इतिमामप्रकायथ
 संसर्ग ॥

संपूर्ण स्मं

स्वामुद्रिकग्रन्थ

75

संवत् १७४९ ॥ ११७० ॥

नमस्तुक्तपक्षेस्तृतीयाचंद्रवापारेः शुभेकंदइदंयथेली
 वेत्ताधीब्राह्मण १

ब्राह्मणसारसूतगोत्रवामदेवः

[illegible]